

AFGØRELSE

Ved mail af 13. januar 2025 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) oversendte

forskningsinstitutionen (forskningsinstitutionen)

en anmeldelse indgivet af

anmelder (anmelder)

vedrørende

(anmeldte),
(medanmeldte 1) og
(medanmeldte 2)

med påstand om, at disse anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Anmelder har efterfølgende – den 21. februar 2025 – trukket anmeldelsen vedrørende (medanmeldte 1) og (medanmeldte 2) tilbage.

Anmelder gør herefter gældende, at (anmeldte) har plagieret i følgende artikel, som anmeldte er forfatter til:

produktet (produktet),

idet anmeldte skal have tilegnet sig data, billeder og materiale uden retmæssige kreditering af

kilde 1 (kilde 1),

og

kilde 2 (kilde 2).

13. oktober 2025

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

Kontakt til Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed sker via:

Sekretariatet for Nævnet for
Videnskabelig Uredelighed
nvu@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800
www.ufm.dk
CVR-nr. 3404 2012

Sagsnummer NVU
2025-01

Sagsnummer
2025-3405

Anmeldte bestrider at have handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnets resultat

Nævnet har behandlet sagen på flere møder, senest den 8. oktober 2025. Nævnet har denne dato truffet afgørelse om, at (*anmeldte*) ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer Mikael Friis Rasmussen (formand), professor, ph.d. Janne Rothmar Herrmann, professor, ph.d. Jesper Ryberg, professor, ph.d. Knud Jørgen Jensen, professor, ph.d. Hanne Lakkenborg Kristensen, professor, ph.d. Charlotte Kroløkke, professor, ph.d. Michael Robdrup Rasmussen, professor, dr.med. Mogens Holst Nissen og professor, ph.d. Helle Prætorius Øhrwald.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed

Anmelders bemærkninger

Anmelder har til støtte for anmeldelsen anført navnlig, at artiklen gør brug af materiale, som anmelder har udarbejdet i forbindelse med sit kandidatspeciale, og at der udelukkende anvendes data, som anmelder og andre har indsamlet i forbindelse hermed. Anmelder er ikke retmæssigt krediteret for sine bidrag til produktet, men bliver alene nævnt under acknowledgements og er desuden ikke inddraget i udgivelsen af produktet.

Den oprindelige anmeldelse angik også (medanmeldte 1) og (medanmeldte 2). Efter disses høringssvar i sagen er anmelder imidlertid enig i, at der ikke er noget at bebrejde (medanmeldte 1) og (medanmeldte 2), hvorfor denne del af klagen er trukket tilbage. Det er nu anmelders opfattelse, at (*anmeldte*) ikke har plagieret, idet sagens kerne er, at anmelder ikke i produktet er blevet krediteret for det omfattende arbejde, anmelder har haft med metodeudvikling, design og udførelse af dataindsamling.

Anmeldtes bemærkninger

Anmeldte har anført navnlig, at det er korrekt, at dele af den empiri anmelder har indsamlet indgår som baggrundsmateriale for produktet. Anmeldte har i produktet retmæssigt og ifølge god videnskabelig praksis, krediteret både anmelder og de andre kandidatstuderende, der var medforfattere til kandidatspecialet ved at nævne dem i 'acknowledgements'.

Anmeldte har foretaget en selvstændig bearbejdning af den bagvedliggende empiri fra kandidatspecialet og i produktet udarbejdet en tematisk analyse baseret på dette materiale. På baggrund af den tematiske analyse blev der frembragt (*tekst udeladt*). ved brug af metoden (*tekst udeladt*).

Retsgrundlag

Sagen er behandlet efter lov om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Definitionen af et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne) vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt, at

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Af de almindelige bemærkninger til loven, afsnit 3.4.3.1, fremgår:

Definitionen af ovennævnte tre begreber foreslås efter amerikansk forbillede indsat i stedet for den tidligere eksempelopregning i UVVU-bekendtgørelsen, som udgår. Begrebernes udfoldelse i lovteksten forventes at bidrage til en forståelse af, hvad der omfattes af videnskabelig uredelighed. Det må samtidig erkendes, at man, bl.a. pga. forskningens dynamiske karakter og varierende praksisser på tværs af forskningsområder, ikke på forhånd præcist kan opliste alle forhold og adfærd, som kan udgøre videnskabelig uredelighed i et konkret tilfælde.

Plagiering omfatter efter lovens § 3, stk. 1, nr. 4:

Plagiering: Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 4, vedrørende plagiering:

Definitionen af plagiering forventes bl.a. at omfatte tilfælde af uberettiget tilegnelse af forskning, herunder eksempelvis afskrift uden kreditering af den reelle ophavsmand eller uretmæssig angivelse af bidrag til den pågældende forskning. Det forventes, at et væsentligt parameter i vurderingen af, om der er foretaget plagiering, vil være, om der er sket en vildledning i forhold til forskerens egen indsats i forbindelse med det videnskabelige produkt. Af hensyn hertil er det også alene tilegnelsen af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering, der vil blive vurderet som omfattet af uredelighedsbegrebet. Selvplagiering i form af eksempelvis genbrug af egne tidligere anvendte tekstplasser og lignende vil derimod alene kunne behandles som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Det forventes endvidere, at forfatterskabstvister som udgangspunkt vil blive håndteret som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis fremfor at blive anset som videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Ifølge lovens § 3, stk. 2, nr. 1, omfatter videnskabelig uredelighed ikke:

Tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskning.

Af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 2, nr. 1, fremgår blandt andet:

Efter bestemmelsens nr. 1 foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen. Med forslaget videreføres bagatelgrænsen i forhold til videnskabelig uredelighed, som er indeholdt i gældende rets definition af videnskabelig uredelighed, hvorefter kun alvorlige brud på god videnskabelig praksis omfattes af definitionen, og i den gældende bekendtgørelse om UVVU, hvorefter UVVU kan henlægge sager, hvor den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet. Tilfælde af ringe betydning forventes eksempelvis at omfatte plagiering af ubetydelige passager i metodeafsnit og lignende og helt perifer fabrikering eller forfalskninger af mindre omfang, som ikke har indvirkning på den udførte forskning.

Efter lovens § 3, stk. 1, nr. 5, forstås ved tvivlsom forskningspraksis følgende:

Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i

forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.

Nævnets mulighed for at oversende sager indeholdende forhold om mulig tvivlsom forskningspraksis fremgår af lovens § 17:

I tilfælde, hvor Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vurderer, at en sag kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, som af nævnet vurderes til ikke at være videnskabelig uredelighed, kan nævnet oversende sådanne forhold til den relevante forskningsinstitution til videre behandling.

Nævnets vurdering af sagen

Produktet og nævnets kompetence

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Anmeldtes produkt er en videnskabelig artikel publiceret i tidsskriftet (*tekst udeladt*) den [...].

Det fremgår af lovbemærkningerne, at kerneområdet for begrebet "videnskabeligt produkt" er videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Anmeldtes produkt er en videnskabelig artikel, der er indsendt til og offentliggjort i et tidsskrift, som anvender fagfællebedømmelse før offentliggørelse.

Herefter og på grundlag af en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter finder nævnet, at der er tale om et videnskabeligt produkt efter lovens § 3, stk. 1, nr. 6.

Nævnet er derfor kompetent til at behandle sagen, jf. lovens § 4, stk. 1.

Anmeldelsens udformning

Det følger af nævnets praksis, at der i definitionerne af videnskabelig uredelighed og plagiering ligger et krav om, at der skal være sket en egentlig uberettiget tilegnelse af konkrete resultater m.v., som kan tilskrives en tidligere ophavsmand, uden at denne behørigt krediteres i den senere publikation. Det skal således være muligt konkret at påvise, at f.eks. en unik forskningsidé eller tekst er kopieret og anvendt uden kreditering, i modsætning til f.eks. situationer, hvor forskere udgiver publikationer om samme emne efter gængse metoder inden for feltet, se nævnets afgørelse af 7. juni 2018 i sag nr. 2017-01.

En anmeldelse om, at der foreligger plagiering af eksempelvis en tekst, bør derfor angive præcist hvor i det videnskabelige produkt, den plagierede tekst findes, og præcist angive fra hvilket videnskabeligt produkt og hvor i det pågældende produkt den plagierede tekst er taget. En iThenticate- eller Urkund-rapport, herunder henvisninger til markeringer i rapporten, er eksempelvis ikke tilstrækkelig. Hvis

anmeldelsen vedrører flere tilfælde af plagiering, bør anmeldelsen indeholde præcise oplysninger om samtlige tilfælde, se f.eks. nævnets afgørelse af 24. september 2019 i sag nr. 2018-15.

Almindelige bemærkninger om plagiering

Nævnet bemærker, at der som udgangspunkt er begrundet mistanke om plagiering, når et stykke af en tekst, der er af en vis længde, er overtaget fra en anden tekst, der typisk er skrevet af en anden forfatter, uden retmæssig kreditering, det vil sige uden tydelig kildeangivelse og markering. En læser må således ikke være i tvivl om, hvilke tekststykker der er forfatterens egne, og hvilke der er citerede eller parafraserede.

Som anført i lovbemærkningerne, se ovenfor under *Retsgrundlag*, indebærer bl.a. *forskningens dynamiske karakter og varierende praksisser på tværs af forskningsområder*, at det ikke er muligt *på forhånd præcist at opliste alle forhold og adfærd, som kan udgøre videnskabelig uredelighed i et konkret tilfælde*. I sager, der drejer sig om plagiering, betyder det navnlig, at vurderingen af, om der i det enkelte tilfælde foreligger plagiering, skal foretages i lyset af den praksis, der er gældende inden for det konkrete forskningsområde.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

For alle forskningsområder gælder, at hvis der er foretaget tydelig kildeangivelse og markering ved ordret gengivelse, er der ikke tale om plagiering. Markering ved ordret gengivelse kan f.eks. ske ved brug af kursivering eller citationstegn. Ved indledning af en ordret gengivelse af en tekst med f.eks. *Som anført af NN ...* forudsætter retmæssig kreditering, at det af sammenhængen fremgår, hvor den ordrette gengivelse slutter.

Korrekt parafrasering indebærer, at en forfatter bearbejder andre forfatteres tanker og ideer og formulerer dem med egne ord og egen sætningsstruktur samt med kildehenvisning til de arbejder, hvor disse tanker og ideer er beskrevet. Hvis der alene er sket en mindre ombytning af ord og sætninger, samt ændring af ord med synonymer, er der tale om plagiering, hvis der ikke krediteres retmæssigt (kildeangives).

Almen kendt viden kan beskrives uden kildeangivelse, uden at der herved foreligger plagiering. Almen kendt viden kan defineres som viden, som man regner med, at alle inden for en bestemt gruppe eller et regionalt, institutionelt eller fagligt fællesskab kender. Det kan være fakta om f.eks. geografi, historie, fysik, sprog eller litteratur. Ordret eller tekstnær gengivelse af andre forfatteres tekst med baggrundsviden skal krediteres ophavsmanden.

Se hertil i det hele nævnets afgørelse af 24. september 2019 i sag nr. 2018-15.

Nævnets samlede vurdering

Nævnet bemærker, at anmelder som sin endelige opfattelse har anført, at anmeldte ikke har plagieret, men at anmelder ikke i produktet er blevet krediteret for sit omfattende arbejde med metodeudvikling, design og udførelse af dataindsamling, samt data og dataanalyse.

Det kan lægges til grund, at anmeldte har været vejleder på anmelders kandidat-speciale (kilde 1) indleveret til bedømmelse den [...].

Nævnet vurderer, at anmelder og de øvrige tidligere specialestuderende har leveret et intellektuelt bidrag til produktet i form af metodeudvikling ved dataindsamling samt data. De fik imidlertid ikke adgang til at blive inddraget i udarbejdelsen af artiklen eller til at give samtykke til anvendelsen af deres data.

Nævnet finder, at anmeldte i produktet har anvendt andre metoder og udarbejdet andre analyser end de, som anmelder har anvendt i kilde 1 og 2. Anmeldte har i produktet skabt (*tekst udeladt*) ud fra de specialestuderendes indsamlede empiri, herunder interviewtransskriptioner og noter. Desuden har anmeldte medtaget andre referencer angående de anvendte metoder, som ikke er nævnt i kilde 1, ligesom anmeldte har foretaget sin egen analyse. Endelig kan nævnet konstatere, at anmeldte i produktet under afsnittet 'acknowledgements' har krediteret anmelder og de øvrige medforfattere til kilde 1, ligesom anmelder i produktet er anerkendt som den, der har indsamlet data.

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

På den baggrund finder nævnet, at der ikke er grundlag for at fastslå, at anmeldte i produktet har foretaget plagiering fra kilde 1 eller fra kilde 2.

Nævnet finder derfor, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed, jf. lovens § 16, stk. 1.

På baggrund af sagens oplysninger, herunder oplysningerne om databehandling og forfatterskab, vurderer nævnet, at sagen kan indeholde forhold af tvivlsom forskningspraksis. Nævnet oversender derfor sagen til (forskningsinstitutionen) til videre behandling, jf. lovens § 17.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Mikael Friis Rasmussen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til (forskningsinstitutionen)